

Abstrakt

Generické přípravky a generická substituce z pohledu pacienta II.

Autor: Martina Kůtková

Vedoucí diplomové práce: PharmDr. Josef Malý, Ph.D.

Katedra sociální a klinické farmacie, Farmaceutická fakulta v Hradci Králové, Univerzita Karlova v Praze

Úvod a cíl: Generické přípravky a generická substituce jsou nedílnou součástí zdravotnického systému mnohých zemí. Cílem této diplomové práce bylo provést šetření zaměřené na postoje, názory a zkušenosti pacientů (laické veřejnosti) týkající se generických léčivých přípravků a generické substituce a získané výsledky analyzovat.

Metodika: Data byla sbírána na pracovišti praktické lékařky v Jičíně v období od února do června 2016 v nepravidelných intervalech. Osloveni byli všichni přichozí pacienti v tomto období. Sběr dat probíhal pomocí tištěného anonymního dotazníku. Dotazník byl pilotován. Společně s dotazníkem dostali pacienti i průvodní dopis, na jehož základě byli respondenti rozřídění a ve vyplňování vlastního dotazníku pokračovali pouze respondenti, na něž byl průzkum zaměřen. V dotazníku bylo celkem 36 otázek (26 uzavřených, 7 otevřených a 3 polootevřených). První část dotazníku (prvních 10 otázek) byla věnována socio-demografickým údajům respondenta. Zbytek dotazníku zjišťoval povědomí pacientů o generických přípravcích a generické substituci, dále pak respondentovy osobní zkušenosti a názory na generické přípravky a generickou substituci. Získaná data byla vyhodnocena deskriptivní statistikou.

Výsledky: Osloveno bylo 523 návštěvníků pracoviště praktické lékařky v Jičíně. S účastí v průzkumu souhlasilo 356 respondentů, z toho podmínky pro vyplnění vlastního dotazníku splnilo 258 respondentů. Dotazník vyplnilo 155 (60 %) žen a 103 (40 %) mužů, jejichž průměrný věk byl 56,6 let. Více než polovina respondentů se shodla, že záměna léčivých přípravků obvykle snižuje náklady pro pacienta a zaměněný léčivý přípravek musí být stejného složení a srovnatelně účinný a bezpečný jako předepsaný léčivý přípravek. Téměř jedna čtvrtina respondentů nesouhlasila, že pokud je zaměněný léčivý přípravek levnější, může být méně kvalitní.

Diskuze a závěr: Ačkoli je generická substituce v ČR právně ošetřena a prakticky používána již 8 let, 40 % respondentů o tomto nástroji nevědělo. Ani lékárníci při nabízení generických léčivých přípravků nebyli příliš aktivní. Jednou z možností, jak tuto situaci změnit, by bylo apelovat nejen na lékárníky a lékaře, ale i na ostatní zdravotnické pracovníky a rozšiřovat jejich prostřednictvím povědomí o GS mezi pacienty.

Klíčová slova: generické léčivé přípravky, generická substituce, názory a osobní zkušenosti pacientů, observační studie